

Středoškolská technika 2024

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

NIKDY NIKOHO NEZABIJU

Tereza Müllerová

Vyšší odborná škola zdravotnická a střední zdravotnická škola Hradec Králové

Komenského 234, Hradec Králové

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Vojtěcha Lacmana a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje v souladu s platnými právními předpisy.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze práce jsou shodné.

V Hradci Králové dne 24.1. 2023

Tereza Müllerová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Vojtěchu Lacmanovi, vedoucímu mé práce, za jeho ochotu, motivaci a cenné rady. Poděkování zcela nepochybně patří také Mgr. Miloslavu Lojkovi, který se se mnou během dlouhých rozhovorů podělil o své zkušenosti a zážitky.

Anotace

MÜLLEROVÁ, T. *Nikdy nikoho nezabiju v Hradci Králové*. Hradec Králové, 2024. Žákovská práce. VOŠZ a SZŠ Hradec Králové, Komenského 234. Vedoucí práce Mgr. Vojtěch Lacman

Práce pojednává o životním příběhu evangelického duchovního Miloslava Lojka, především v období 70. let, kdy se kvůli normalizačnímu tlaku dostal z dnes těžko pochopitelných důvodů do vězení. Teoretická část zpracovává jeho život zasazený do dobového kontextu, který je zásadní k jeho pochopení. Dále jsou zde zpracovány některé momenty typické pro situace odehrávající se v 1. polovině 70. let. V praktické části práce byl zpracován unikátní rozhovor se samotným Miloslavem Lojkem, který dodává celému příběhu ještě o kapku více autentičnosti.

Klíčová slova: Miloslav Lojek, normalizace, evangelický duchovní, 1. polovina 70. let

Annotation

The work deals with the life story of the evangelical priest Miloslav Lojek, especially during the 1970s, when he was imprisoned for reasons that are hard to understand today, due to the pressure of normalization. The theoretical part deals with his life set in the contemporary context, which is essential to understand it. It also highlights some moments typical for situations that took place in the first half of the 1970s. In the practical part of the work, a unique interview with Miloslav Lojek himself has been created, which adds a bit more authenticity to the whole story.

Keywords: Miloslav Lojek, normalization, evangelical priest, 1970'

Obsah

Úvod	3
Cíle práce	4
Aims of the work	4
Hypotézy	5
Hypotheses	5
Metodika	6
Methodology	6
Teoretická část	7
1 Před	7
1.1 Rodina	7
1.2 Základní a střední škola	8
1.3 Vysoká škola	8
1.4 Kralovice	9
1.5 Oloví	10
1.6 Vojenská služba	10
2 Během	14
2.1 Ruzyně a Pankrác	14
2.2 Čekání na soud	15
2.3 Obvodní vojenský soud Plzeň	15
2.4 Vyšší vojenský soud Příbram	17
2.5 Plzeň Bory	18
3 Po	20
3.1 V oku kamery	20
3.2 Očištění	20
3.3 Dnes	21
Praktická část	22
4 Rozhovor	22
4.1 Cíl praktické části	22
4.2 Hypotézy praktické části	22
4.3 Metodika praktické části	22
4.4 Vypracování	23
4.4.1 Byl soud spravedlivý?	23
4.4.2 Jaké má člověk pocity během soudního řízení?	23

4.4.3	Jak navýšit šanci na výhru soudu?	23
4.4.4	Co se dá použít jako důkaz?	23
4.4.5	Co můžeme zařadit mezi práva a povinnosti trestance?	23
4.4.6	Jaké jsou pocity odsouzeného?	24
4.4.7	Jak to chodí ve vězení?	24
4.4.8	Jak ve vězení fungují zdravotnické služby?	24
4.4.9	Jak tráví vězni svůj volný čas?	24
4.4.10	Lituješ něčeho?	25
4.4.11	QR kód s odkazem na YouTube video	26
4.4.12	Časová osa	27
4.4.13	Výsledky	28
Závěr a diskuze		29
Citace		30
Seznam příloh		30
Seznam zkratk		31
Zdroje příloh		32
Písemný souhlas		33
Přílohy		34

Úvod

O politických procesech ve 20. století na území bývalého Československa už bylo napsáno mnoho. Většinou se ale dočítáme o drastických událostech z 50. let, které často končily trestem smrti. Bez toho, abych jim ubírala na vážnosti a důležitosti, jsem se rozhodla zaměřit se na procesy v období normalizace, a to přímo na jeden konkrétní, soudní proces s Miloslavem Lojkem.

Miloslav Lojek, původem z Mladé Boleslavi, za svůj život vystřídal mnoho pracovních pozic, ale také adres. Po vystudování teologické fakulty nastoupil na místo duchovního v západočeských Kralovicích, zde mu ale byly po roce odebrány státem vyplácené peněžní prostředky a zároveň i naturální byt. Byl tedy nucen začít znovu v civilním povolání na jiném místě. V té době už po jeho boku stála o šest let mladší manželka, se kterou se odstěhoval do Oloví na Sokolovsku, kde získal jak práci, tak i bydlení. Další události na sebe nenechaly dlouho čekat a když Miloslav ve své poštovní schránce objevil povolávací rozkaz, nezbývalo mu nic jiného než uposlechnout. 30. září 1976 nastoupil prezenční vojenskou službu v Podbořanech. Ve vojenském kolektivu se odlišoval už i věkem a postupně se stal mnohým nepohodlný. Vše vyeskalovalo 19. prosince 1977 jeho zatčením a následným obviněním. 9. března následujícího roku stanul před vojenským soudem v Plzni, který ho odsoudil k patnácti měsícům odnětí svobody nepodmíněně. Pokusy o získání milosti a podmíněného propuštění mu byly zamítnuty, takže brány plzeňského vězení opustil teprve v březnu 1979. Po propuštění se vrátil zpět do svého předvojenského života v Oloví, a dokonce i na dřívější pracovní pozici. Důležitou roli pro něj v této době hrála skupina kamarádů, částečně z evangelického sboru v Chodově, která se věnovala přepisování některých děl zakázaných spisovatelů, přednášek filozofů či komentářů politického dění. Nic netrvá věčně, a tak to bylo i s pohodou ve skupině. Miloslavovi se situace nezdála a raději se držel zpátky. Dobře udělal. StB na ně nastražila udavače a kdyby býval nebyl opatrný, vše mohlo skončit jinak. Po těchto událostech už byl celkem klid a když si ho koncem 80. let předvolali na služebnu, aby mu řekli, že už nadále není veden jako nepřátelská osoba, a tudíž ani sledovaný státní bezpečností, stalo se to definitivní. Od té doby se jeho život ubíral spíše poklidným směrem. Dnes žije v obci Horní Podluží ve Šluknovském výběžku a je obklopen těmi, kteří mu přinášejí radost.

Cíle práce

Rozšířit povědomí o soudních procesech v 70. letech

Lépe poznat rodinnou historii

Zpracovat životní osud Miloslava Lojka

Aims of the work

Spread awareness of the court trials in the 1970s

Learn more about family history

Process the life story of Miloslav Lojek

Hypotézy

Předpokládám spravedlivé rozhodnutí soudu

Předpokládám možnost pravidelného kontaktu s rodinou (i ve vazbě i ve výkonu trestu)

Předpokládám toleranci k násilí mezi vězni

Hypotheses

I assume a fair court decision

I assume the possibility of a regular contact with the family (both in custody and in prison)

I assume tolerance of violence among prisoners

Metodika

Hlavním zdrojem informací pro mou práci byl sám Miloslav Lojek, který se mnou během dlouhých konverzací sdílel nemalou část jeho vzpomínek. Další fakta jsem následně získala z internetu a knih. Všechny získané informace jsem řádně zpracovala v teoretické části práce. Pro vytvoření praktické části jsem nejprve rozeslala dotazník, kde respondenti mohli klást otázky, které jsem poté využila při interview s Miloslavem. Celý rozhovor jsem přepsala a ty nejzajímavější dotazy zvečnila v krátkém videu.

Methodology

The main source of information for my work was Miloslav Lojek himself, who shared with me during long conversations a lot of his memories. I gathered other facts from the internet and books. All the collected information was properly processed in the theoretical part of the work. To create the practical part, I first sent out a survey where respondents could ask questions, which I then used to interview Miloslav. I rewrote the whole interview and documented the most interesting questions in a short video.

Teoretická část

1 Před

Tuhý režim 50. let byl v Československu důsledkem ekonomických problémů postupně vystřídán obdobím politického uvolnění v 1. polovině 60. let. Kultura v podobě filmů, hudby a literatury vzkvétala jako nikdy předtím a ČSR jako by se znovu nadechla. Změnil se dokonce i způsob přijímání na školy, nejen střední ale i vysoké. Třídní původ upozadovaly všeobecné znalosti a přehled.

60. léta dala zkrátka základ pražskému jaru. Bez nich by s největší pravděpodobností k událostem 68. roku nikdy nedošlo. V noci z 20. na 21. srpna se ale vše změnilo. Vojska Varšavské smlouvy překročila hranice a obsadila naši vlast, přesně jak bylo požadováno vedením SSSR. Pozvolně nastávalo období normalizace. Mezi občany bylo puštěno více peněz, čímž vláda kompenzovala opětovné utažení politického systému. Ve společnosti panovala špatná nálada. Lidé chtěli, aby cesta ke svobodě pokračovala. Naděje se změnila v nenaplněnou touhu. Od politického života utíkali do vnitřní emigrace, na chaty a do přírody.

1.1 Rodina

Miloslav Lojek se narodil 6. ledna 1949 v Mladé Boleslavi. Jeho otec, narozen 27.9. 1915 ve Velkém Meziříčí, byl vyučeným knihkupcem a Miloslav byl prvním z jeho později dvou dětí. Matka, narozena 13.5. 1908 v Libiši, pracovala se svým nižším ekonomickým vzděláním v zahraničí a později v obchodě s drogistickým zbožím. S druhým manželem se poznala za války ve Velkém Meziříčí na Vysočině. Brzy poté se společně odstěhovali do Mladé Boleslavi, kde se roku 1947 udála i jejich svatba. Miloslavova matka měla z předchozího manželství 3 dcery, z nichž jedna odešla do boleslavského bytu společně s ní. Když se roku 1951 narodila Helena, Miloslavova čtvrtá a poslední sestra, rodina byla kompletní.

Jeho rodiče řídili v Boleslavi prodejnu s drobným spotřebním zbožím, a tak měli práce až nad hlavu, ale při každé volné chvíli se snažili dětem ukazovat krásy okolí. Nedělní a později i sobotní výlety se staly jejich tradicí.

I přes to, že byl Miloslavův otec katolíkem, účastnil se, společně s dětmi a svou evangelickou ženou, sborového života v evangelickém sboru v Husově ulici. Miloslava

církev příliš neoslovovala. Určitého stupně ve sborové hierarchii sice dosáhl, ale brzy od víry úplně odešel.

1.2 Základní a střední škola

Roku 1955 nastoupil šestiletý Miloslav na 1. Základní školu na Komenského náměstí. Do třídního kolektivu zapadl a s ostatními trávil i svůj volný čas. Po škole si doma vzal hokejku, tenisový míček, a už byl na domluveném místě, kde hrával společně s kamarády bandy hokej.

Díky radiotechnickému kroužku, kam začal Miloslav docházet v osmé třídě, objevil kouzlo techniky. Jeho záliba mu usnadnila výběr dalšího studia. Rozhodl se přihlásit na elektrotechnickou školu v Kutné Hoře. Dostat se tam nebylo jednoduché, ze 180 uchazečů přijímali pouze 30, Miloslavovi se to ale podařilo. Ve městě nastoupil na internát, kde pobýval jen asi půl roku. Kvůli nepohodlí, nedostatku klidu, soukromí a polštářovým bitvám, společně s rodiči usoudili, že to zde pro rozvoj jeho dovedností není zcela ideální a potřebuje změnu. Přestěhoval se do Sedlce, kde pomáhal starší dámě a ona mu na oplátku za velmi nízkou cenu propůjčila pokoj. Po čase se přiblížil ke Kutné Hoře a žil zde v rodině, kde byly podobné podmínky jako u předešlého bydlení.

Vše fungovalo tak jak mělo až do prvního jarního fotbalu roku 1968, kdy byl Miloslav v maturitním ročníku. Toho dne, mu totiž spolužák způsobil otevřenou zlomeninu holenní kosti. V nemocnici dostal sádku, na kterou nesměl tři měsíce stoupnout. Z důvodu tohoto znevýhodnění musel maturitní písemky psát v nemocniční posteli, kterou nainstalovali do třídy. Dokonce zde i přenocoval, protože didaktické testy probíhaly ve dvou po sobě jdoucích dnech. I přes všechny překážky nakonec maturoval s jedničkou a třemi dvojkami. Článek o této nezvyklé události se objevil dokonce v časopisu Mladý svět. Po maturitě se hlásil na stejný obor na ČVUT, kam se hladce dostal, protože byl jakožto student s vyznamenáním automaticky přijat.

1.3 Vysoká škola

Půl roku po přijetí přišla do života mladého studenta nepředstavitelná rána, Miloslavův otec zemřel. Tato bolestná událost vedla k myšlenkám, zda cesta k technickému vzdělání nebyla příliš jednoduchá a jestli je to vůbec ta správná cesta. K rozhodnutí dospěl na prázdninovém kurzu mladých lidí z evangelických církví v německých Alpách, kam ho přihlásila maminka. Během čtrnácti dní si uvědomil, že se už technice dále věnovat nechce

a přestoupí na teologickou fakultu. Štěstí mu přálo. Ten rok byly poprvé a naposledy dodatečné přijímací pohovory na konci srpna. Od boleslavského faráře Alfréda Kocába dostal doporučení, díky kterému se na fakultu nakonec dostal. Nástup na školu, byl pro Miloslava náročný. Neznal biblické příběhy, noty ani neuměl hrát na hudební nástroje, což bylo pro funkci kazatele na evangelickém sboru klíčové.

Škola spadala pod ministerstvo kultury, stejně jako ostatní církevní instituce. Na rozdíl od jiných škol zde z tohoto důvodu neprobíhala vojenská cvičení, díky kterým mohli mít absolventi zkrácenou vojnu. Kdyby tomu bylo jinak, Miloslavův příběh mohl mít zcela jinou podobu.

Jakožto zástupce studentů se zúčastnil i mírové konference pořádané v Bratislavě. Z cesty ale velkou radost neměl, protože vytušil možné komplikace. Souhlasil jen pod podmínkou, že nebude nucen vyjadřovat své názory nebo hlasovat, což mu profesor Petr Pokorný přislíbil. Do Bratislavy odjel společně se svým spolužákem a také výše jmenovaným profesorem. Na místě od nich i ostatních účastníků byla samozřejmě požadována účast na hlasování a také jednoznačná odpověď. Před začátkem bylo mimo jiné vyřčeno: „Nelze sedět zároveň na dvou židlích.“ Buď jste pro nebo proti, jiná varianta neexistuje. Miloslav se rozhodl nehlasovat, ale byl veden jako ten, který se hlasování zdržel. Ještě, než se stihli vůbec vrátit do Prahy, bylo požadováno vyloučení studentů z fakulty. Kvůli předešlému slibu učitele se ale nakonec na fakultě udrželi a Miloslav mohl dále studovat to, co ho naplňuje. V jeho závěrečném posudku ze školy ale stálo, že ho nedoporučují na práci v církvi, a to především z výše uvedených důvodů.

1.4 Kralovice

Po dobu vyřizování státního souhlasu k výkonu duchovenské služby pracoval Miloslav v mladoboleslavském cukrovaru. Na začátku nového roku (1975) získal souhlas do Kralovic, města severně od Plzně, a sem se s tehdejší manželkou Romanou i odstěhoval. Miloslavovým úkolem bylo obnovování práce v dlouho uzavřených a nečinných sborových činnostech v Kralovicích a jejich okolí. Dle kartotéky obcházel členy sboru a zval je k návštěvám bohoslužeb. Jednou do měsíce se konala pastorální konference, kde se sjížděli všichni faráři z okresu a diskutovali o církevních problémech. Naneštěstí se mezi těmito kazateli našli i konfidenti státní bezpečnosti, kteří předávali informace o obsahu jednání na jednotlivých konferencích. Kvůli určitým neshodám a proti tomu nevědomosti o roční

zkušební době, ztratil Miloslav souhlas k činnosti a zároveň i s ním spojenou střechu nad hlavou.

1.5 Oloví

Nastal čas posunout se dál, otázkou bylo ale kam. Krátký čas strávil Miloslav na úřadu práce. Jakožto vystudovaný elektrotechnik brzy získal nabídku na práci mechanika měření a regulace v průmyslovém komplexu ve Vřesové. Daná firma měla právo svými zaměstnanci obsadit část nového bytového komplexu v Oloví, a tak mohla Miloslavovi, pod podmínkou vzdání se zkušební doby, jeden z bytů ihned poskytnout.

Vše probíhalo tak, jak mělo. Práce byla a střecha nad hlavou též. Co by se teď mohlo pokazit? Zdejší úřednice mající na starost vojenské záležitosti si v Miloslavově spisu všimla, že je ve svých 27 letech stále nevojákem. Situace se jí zdála zvláštní, a tak začala zjišťovat okolnosti. Za krátkou dobu přišla Miloslavovi do schránky obálka s povolávacím rozkazem. Nastoupit měl hned následujícího dne. Kdyby úřednice situaci nezačala řešit, mohl se vojně zcela vyhnout, protože od 28 let, do jejichž nabytí mu zbývaly asi jen 3 měsíce, už nebylo možné brance povolát.

1.6 Vojenská služba

30.9. 1976 (1) se Miloslav připojil ke svému vojenskému útvaru v Podbořanech. 20. prapor oprav kolové techniky obsahoval kolem 50 mladých automechaniků ve věku 18 a 19 let a potom tu byl Miloslav, který se od ostatních velmi lišil. Předsudků proti dvacetiletému faráři nebylo málo.

Hned první den si ho z preventivních důvodů politruk pozval do kanceláře se záměrem předejít konfliktům. Tušil, že člověk takového ražení jako je kazatel, by mohl ovlivňovat spolubojovníky. Chtěl zabránit mimořádným událostem. Padly zde dotazy jako například, zda Miloslav plánuje skládat přísahu či bude mít výhrady.

První měsíc, takzvaný přijímač, byl fyzicky velmi náročný. Cvičení, běhaní, studené sprchy a čtení přísahy, která se měla podepisovat na konci měsíce, se staly každodenní rutinou. Do tohoto dokumentu Miloslav poprvé uvedl dnes již ikonickou poznámku: „Nikdy nikoho nezabiju.“ Jako odůvodnění tohoto postoje udal: „Život jsem nikomu nedal, tak ho nebudu nikomu brát.“ Navzdory všem peripetiím přísahu nakonec podepsal. Kdyby tak byl neudělal, dostal by se do velkých problémů. Nesložit přísahu bylo totiž považováno za stejně závažné jako trestný čin odpírání branné povinnosti.

Po těchto počátečních událostech se situace a Miloslavův život na vojně relativně ustálil. Jeho dny naplňovalo opravování kolových vojenských transportérů. Zvláštní událost nastala, když se mezi opravované stroje dostalo i průzkumné vozidlo vyrobené v SSSR, které jako jediné přikrývala plachta. Z důvodu poruch elektroinstalace byl Miloslav pozván, aby nutnou a složitou opravu provedl právě on. Plachtu, o které se později dozvěděl, že byla na vozidle umístěna kvůli němu, sňali a práce mohla započít.

Na podzim se konaly volby. Dnes volby nejspíše pokládáme za přímé, rovné, všeobecné a tajné, v 70. letech minulého století tomu ale bylo jinak. Všichni vojáci útvaru se museli postavit za jednu společnou kandidátku a volit ji. Vedení útvaru si Miloslava pozvalo, aby rozptýlilo jeho výhrady k příslušníkům armády uvedeným na kandidátce. Nakonec s kandidátkou vyslovil souhlas a voleb se účastnil. Tímto započala jeho snaha předcházet zbytečným konfliktům, související s cílem vojnu absolvovat a být co nejdříve zpátky ve své profesi.

Ještě, než přišly Vánoce, na které dostal Miloslav dovolenou, aby je mohl strávit s rodinou, přišel mu od známé z Německa dárek. Ona i její manžel neměli o peníze nouzi, rozhodli se tedy Miloslavovi poslat 50 marek mnichovskou firmou převedených na tuzexové poukázky. Cenné psaní prošlo velmi komplikovaným procesem, ale nakonec přeci přišlo, do Oloví. Tam Miloslavova manželka přepsala adresu a zásilka byla odeslána do Podbořan. V každém útvaru byl vyčleněn voják, který jezdil pro poštu. Tím, že byla zásilka do vlastních rukou, nebylo možné, aby ji převzal někdo jiný. Příslušný voják se opakovaně dožadoval vydání této zásilky, ale pošta vydání odmítala. Nakonec se pro zásilku s pověřeným vojínem vydal sám Miloslav. Na poště mu vedoucí radil, aby s neotevřenou zásilkou šel za velitelem útvaru, před ním ji otevřel, vysvětlil, co to je, a tak předešel dalším problémům. Miloslav rady uposlechl a velitele navštívil. Jediné, co mu nadřízený řekl bylo: „To jste sem nemusel chodit, to je vaše soukromá korespondence.“

Přišel leden 1977 a s ním i Charta 77. Vyšla 1.1. a velmi rychle se začala rozšiřovat do československých i zahraničních médií. (2) Mezi její hlavní představitele patřil Václav Havel, který zároveň společně s Pavlem Kohoutem sestavil značnou část její finální verze.(3) Ve sdělovacích prostředcích se každý den objevoval stále se rozšiřující okruh signatářů.

K Miloslavovi se Charta dostala celkem brzy skrz dopis od jeho tehdejší manželky Romany. I když s ní souhlasil, nepodepsal ji. Plynula by z toho spousta problémů především mimořádná událost, a právě z mimořádných událostí mělo vedení útvaru strach.

Jednou, když byl Miloslav mimo město na elektrotechnickém školení, jeho útvar Chartu 77 odsoudil. Po návratu při zjištění, co spolubojovníci dělali, se jich zeptal: „A vy jste ji znali, že jste ji odsoudili?“ Samozřejmě odpověděli, že ne. Miloslav stále nechápající, jak může člověk odsoudit něco, co nezná, obdržel dotaz: „A ty ji snad znáš?“ Pochopil, že si ji chtějí přečíst, a tak jim ji na jejich žádost poskytl. Což mu v budoucnu způsobilo velké problémy.

V průběhu základní vojenské služby probíhala politická školení mužstva. Miloslav neměl zájem se aktivně účastnit diskuse na probírané téma. Spolubojovníci na jeho neaktivitu ale upozorňovali a požadovali, aby dostal prostor a vyjádřil se k tématu. Jednou z lekcí, které se učili, bylo nenávidět svého nepřítele. Nenávidět svého nepřítele je přirozené a není třeba se to tedy učit, kdežto milovat či respektovat svého nepřítele už nějakou práci dá, což jakožto teologicky vzdělaný, inteligentní muž Miloslav moc dobře věděl a vyjádřil. I když se snažil nevyčínat, tak z tématu každé hodiny svým vyprovokovaným vystoupením vytvořil něco, co ostatním spolubojovníkům zpříjemňovalo průběh, jinak nudných, hodin politického školení mužstva.

V poslední čtvrtině roku 1977 byl Miloslav převelen do posádky v Terezíně, kde se opravovala, promazávala a ukládala nadbytečná vojenská vozidla, aby mohla být v případě nutnosti použita. Zde se mu jednou praporčík podřekl, že by jeho vycházky měly být omezeny. Působilo to podezřele, ale ne příliš. Během jedné návštěvy manželce řekl, aby se pro jistotu zbavila podezřelých věcí v domácnosti a byla připravena na případnou domovní prohlídku. Romana bohužel neuposlechla, což komplikovalo situaci při následném vyšetřování.

Z důvodu opět neodvratně blížících se Vánoc, urgoval Miloslav dovolenou. Lidé z jeho útvaru ho vyzvedli, aby se mohl vrátit zpět do Podbořan a potom odjet domů. Cesta byla od samého začátku podezřelá. Na vnitřní straně dveří, u sedačky, kde seděl chyběla klika. Další zvláštností bylo, že jeli směrem na Prahu, přestože Podbořany byly na druhou stranu. Toto vysvětlili poddůstojníci tak, že tam musí zakoupit součástku do auta. Konečně byli na místě. Nádvoří a velké budovy nedokázal identifikovat. Vystoupili, poddůstojník mu ještě řekl, ať si s sebou vezme hygienické potřeby, což Miloslava překvapilo, a protože mu

to připadalo bezdůvodné, žádné si nevzal. U vrátnice pochopil, že se dostal do problému s názvem Vazební věznice Praha Ruzyně. Bylo to rána jako z čistého nebe, ale probíhající děj byl již nevratný.

2 Během

Období normalizace opět rozpoutalo vlnu vykonstruovaných soudních procesů. Úkol vojenského soudnictví byl o to významnější. Armáda měla znovu zaujmout pevnou součást východního bloku bez jakéhokoliv náznaku rozkladu. Náročný úkol plnila v situaci výrazné proměny velitelského sboru, kdy důstojníci neschvalující vstup armád Varšavské smlouvy museli opustit své posty a byli nahrazeni druhořadým vojenským sborem ze slovenské části republiky. Tato změna zapříčinila pokles úrovně velení.

Svojí roli sehrála Charta 77, která mohla iniciovat hnutí s potencionálním nebezpečím narušit utužování politického režimu v důsledku normalizace.

2.1 Ruzyně a Pankrác

Vazební věznice Praha Ruzyně, kam se Miloslav podezřelý ze spáchání politického trestného činu pobuřování dostal, nebylo místem, kde by chtěl mladý a vlastně jakýkoliv člověk trávit své dny. Zákaz pracovní činnosti, návštěv a přísná cenzura z důvodu omezení jakéhokoliv kontaktu s vnějškem se staly novou realitou. Občasná možnost psaní dopisů sice existovala, ale podléhala přísné cenzuře. Jakákoliv informace považována za nevhodnou měla za následek vrácení a požadované přepsání.

Na cele nikdy nebyl sám a vyšetřovatelé si na něj několikrát nasadili informátory. Jeden konkrétní si s sebou přinesl pozlacený zapalovač nekomunikující s osobností a ušmudlanou vizáží informátora. Miloslav si brzy všiml, že jeho spoluvězeň, ač nekuřák, se zářivě zlatým předmětem neustále pohybuje. V důsledku pozdějšího rozšíření obvinění o další § trestního zákona, Miloslavovi došlo, že manipulace se zapalovačem byla záměrná. Spoluvězeň byl zaúkolován předmětem, s nainstalovanou částí odposlouchávacího zařízení, pohybovat tak, aby se obsah rozhovorů v co nejlepší kvalitě dostal k vyšetřovatelům.

Strava ve věznici byla omezená stejně jako vše ostatní. Minimálně jednou týdně se servírovalo maso, občas knedlíky. Nejednalo se o příliš pestrou záležitost.

Vězni měli nárok na vycházky ve speciálních od sebe vysokým plotem oddělených kójkách uvnitř objektu. Zde mohli v počtu, ve kterém byli na cele, společně povolenou hodinu strávit. Další způsob, kterým mohli vězni využít svůj volný čas, bylo čtení. Pověřený vězeň s volným pohybem rozvážel po věznici všemožné knihy. Za zajímavou považují skutečnost, že nabídka knih obsahovala mimo jiné i politicky nekorektní tituly. Do věznic se dostaly na dočtení z veřejných knihoven, což byl celkem paradox. Jinou zábavu byste zde nenašli.

V té době probíhaly i výslechy za přítomnosti obhájce Otakara Motejla. Během nich konfrontovali vyšetřovatelé Miloslava s výpověďmi svědků. Přítomnost obhájce působila uklidňujícím dojmem a zároveň zabraňovala vyšetřovatelům užití nátlaku.

Za zmínku stojí i přehnaná čistota. Toaleta v každé cele se musela lesknout. Dozorci její stav pravidelně kontrolovali, především z důvodu předcházení nemocem. Protože si Miloslav své hygienické potřeby nechal v transportním automobilu, strávil velkou část pobytu ve vazební věznici bez zubního kartáčku a pasty. Jeho rodina se mu několikrát pokusila alespoň pastu poslat, ale ta mu pro podezření, že je v ní ukryta zpráva, nikdy nebyla doručena.

Tím, že možnost pracovat ve věznici neexistovala, neměl Miloslav z čeho platit vazební náklady. Dluh ke splacení rostl, doba pobytu na Ruzyni se krátila a termín soudu se blížil. Nejprve musel být Miloslav přesunut na Pankrác, jakousi centrálu a přestupní stanici pro vězně. Zde několik dní, během kterých byl přísný režim vystřídán o něco volnějším, což poskytlo příležitost náhodným setkáním s jinými politickými vězni.

2.2 Čekání na soud

Vzhledem k tomu, že 1. soud probíhal v Plzni, bylo nutné Miloslava převést z Pankrácké vazební věznice právě tam. Věznice Plzeň, z architektonického hlediska velmi zajímavá stavba, je rozdělena na 8 sektorů s různou funkcí a centrální část. Celková kapacita se dnes pohybuje kolem 1200 vězňů (4).

Miloslava přetransportovali do vazební části věznice. Fungovalo to zde podobně jako na Ruzyni. Zákaz práce stále platil a možnost vycházek v kójičích také. Místní pekárna, kde odsouzení pekli chléb, byla mezi vězni velmi oblíbená. Máslo sice neměli, ale k tak vynikajícímu pečivu ho ani nebylo třeba. K pití dostávali meltu, kávovinovou směs tvořenou praženými obilovinami. Každou neděli běžně jídali protučněnou šlachu, a to co vězni nesnědli, bylo namleto a podáváno následující středu v podobě sekané. Jiné maso se v jídelníčku nevyskytovalo. Přijímaný objem kalorií odpovídal nízké fyzické aktivitě.

2.3 Obvodní vojenský soud Plzeň

9. března 1978 stanul Miloslav před Obvodním vojenským soudem v Plzni. Byl obviněn z trestných činů podle § 288 trestního zákona, ohrožování politického a mravního stavu jednotky, a podle § 100 trestního zákona, pobuřování. (1)

Místo angažovaného Otakara Motejla se k soudu na poslední chvíli dostavil zastupující obhájce, který Miloslavův případ neznal. Tíha obhajoby první části soudu spočívala na obžalovaném. Po přestávce zastupující obhájce aktivitu zvýšil. Proč se Motejl nedostavil, nebylo jasné. Oficiální sdělení manželce Romaně říkalo, že se omlouvá, ale z důvodu dovolené s dětmi se k soudu nedostaví.

Soud měl k dispozici jen malé množství důkazních materiálů. Jeden ze svědků, velitel útvaru, prohlásil, že obviněný nikdy nepřekročil zákon, pohyboval se jen na jeho hranici. Údajně to mělo být součástí jeho promyšlené taktiky. Nechtěl nikomu dát do ruky patřičné podklady, ale zároveň tvořil neklid a rozruch. Miloslav se hájil tím, že celá jeho činnost, názory a výroky pramení především z náboženství. (5) U soudu byly také zmíněny i pochvaly, které v průběhu vojenské služby získal, nebyl na ně, ale příliš brán zřetel. Soudu nešlo tolik o činy obžalovaného, jako spíš o jeho postoje a odvahu být trochu jiný než ostatní.

Důležitou součástí soudního řízení byla také přísaha a Miloslavův postoj vůči ní. Miloslav přiznal, že si do ní psal zapsal poznámku „Nikdy nikoho nezabiju.“ Přísahu ale dobrovolně podepsal a nikdy nebyl trestán za její porušení. Další obvinění se týkalo vystupování na PŠM a jeho výrokům týkajících se nesmyslnosti nenávisti k nepříteli. Miloslav vysvětlil, že názory, které zastává nejsou ve spisech pochopeny ani vysvětleny.

Co se týká Charty 77, byl Miloslav tázán, od koho a proč ji měl a také komu ji dal ke čtení. Svědkové, kterým ji a podobné materiály zapůjčil, přiznali, že sami o zapůjčení žádali. Poskytl jim ji, protože odsoudit něco, co neznají, není správné. Svůj vztah k Chartě 77 si nedefinoval a v době, kdy jim ji poskytl ještě ani nebyla označena za závadovou. Přesto byl souzen za souhlas s ní.

Jeden ze svědků také zmínil, že obžalovaný na sebe rád upozorňoval a svého postavení užíval k ovlivňování vojáků a zneužívání jejich náboženského cítění. (1) Miloslav u sebe nosil často Bibli to ale z důvodu, že se k písmu často obracel pro radu, a nikoliv aby někoho ovlivňoval.

Mimo výpovědi svědků z řad spolubojovníků byla čtena i výpověď tajemníka MNV v Kralovicích, který tvrdil, že se Miloslav choval povýšenecky. Zpočátku veřejně nevystupoval, ale později začal ostatní duchovní ovlivňovat. Další svědek vypověděl, že se od bývalého předsedy MNV doslechl o tom, že byl Miloslav zbaven státního souhlasu. Bývalý pan předseda MNV také uvedl, že Miloslav žádal, aby se mohl v jeho bytě vykoupat a pomocí SNB byl poté vykázán.

V 2. polovině řízení přečetl předseda senátu záznam o prohlídce osobních věcí, protokol o domovní prohlídce a protokol o zadržení. Prokurátor navrhl vzhledem k nebezpečnosti spáchaných činů trest odnětí svobody a zabrání osobních věcí, které budou hodnoceny jako pobuřující. (1)

Poslední, co zbývalo byl rozsudek, který zněl: „Soud nepochybuje o tom, že se obžalovaný trestné činnosti dopustil. Vojáků dával písemnosti plné pomluv, Již před nástupem vojenské služby měl problémy s vykonáváním povolání duchovního. Věděl velice dobře, co může a nemůže provádět. Soud nemá pochyby o tom, že obžalovaný spáchal trestný čin z nepřátelství proti socialistickému zřízení. Narušoval PŠM, při kterém rozšiřoval své názory o nenávisti k nepříteli. O jeho trestných činech není pochyb. Soud vzal v úvahu nebezpečnost jednání obžalovaného, který trestnou činnost páchal delší dobu. Soud vzal též v úvahu jeho poměr k práci a odměny a na základě těchto poznatků stanovil délku trestu patnáct měsíců nepodmíněně. Vzhledem k tomu, že trestnou činnost páchal delší dobu, nemohl mu být udělen trest podmíněný.“ (1)

Po rozhodnutí senátu Miloslava navštívil předseda senátu pan Příhoda. Návštěvu v soudní budově příruční věznice podnikl, aby Miloslavovi řekl, že by byl rád, kdyby se neodvolával. V důsledku odvolání proti rozhodnutí u vojenského soudu jsou totiž soudce i přísedící špatně hodnoceni. Zároveň doplnil, že může zaručit neodvolání se vojenského prokurátora. V případě prokurátorova odvolání by totiž hrozilo navýšení trestu. K Miloslavově odvolání stejně po domluvě s obhájcem Otakarem Motejlem došlo, a tak ho čekal další soud.

2.4 Vyšší vojenský soud Příbram

Do příbramské soudní budovy byl Miloslav převezen přímo z vazební věznice na Pankráci. Během vlastního projednání u odvolacího soudu už nebyli předvoláváni žádní svědci a pouze se prověřoval způsob, kterým situaci projednával soud 1. stupně. Hledaly se případné procesní závady, probíhaly kontroly důkazů a jejich hodnocení.

Přišla taková spousta lidí, že se do příbramské jednací síně ani nevměstnali. Mezi příchozími byli jak rodinní příslušníci, kolegové faráři, ale i jedinci, důvodem jejichž příchodu byla čistá zvědavost.

U odvolacího soudu Miloslava již obhajoval původně angažovaný obhájce, Otakar Motejl. Situaci shrnul a ve své závěrečné řeči, na podkladě neexistujícího překročení zákona,

navrhoval osvobozující rozsudek. Po poradě senátu došlo k oznámení výsledku, potvrzení patnáctiměsíčního trestu, o kterém bylo rozhodnuto při prvoinstančním soudu v Plzni. Do trestu se započítával i pobyt ve vazbě, kde Miloslav strávil předešlých 5 měsíců, proto mu ode dne rozhodnutí zbývalo dalších 10 do skončení výkonu trestu.

2.5 Plzeň Bory

Výkon trestu nastoupil Miloslav v plzeňské věznici na Borech. Cely zde byly podstatně větší a vešlo se do nich kolem 20 odsouzených. Tím, že už nehrozilo ovlivňování svědků, mohl Miloslav docházet do práce. Ve třísměnném provozu Preciosy se střídali intenzivně pracující vězni z jednotlivých částí budovy. Vyžadováno bylo nadprůměrné nasazení a přestávky vůbec neexistovaly. Plat tmeliče, jehož funkci později zastával i Miloslav, dosahoval na tehdejší poměry vysoko. Vydělané peníze byly okamžitě rozděleny na 3 části. Jedna z částí šla na krytí finančních závazků odsouzeného, další na takzvané úložné a poslední ve formě poukázek na kapesné odsouzenému. Občas se stalo, že některý z vězňů ostatním nestačil. Tuto situaci řešili sami jeho spolupracovníci, nikoliv dozorcí. Ostatní nechtěli, aby jim spoluvězeň způsobil neplnění, které mělo za následek postihy. Vzali si ho tedy do umývárny a tam mu za pomoci násilí vysvětlili, že má přidat. Pokud po této scéně svůj výkon nevylepšil, vysvětlení v umýárně se opakovalo.

Organizace života na jednotlivých odděleních byla do jisté míry úkolem vězeňské samosprávy, která tak z části zodpovídala za pořádek a klid. Tento režim usnadňoval práci dozorcům. Členové samosprávy nemuseli provádět úklidové práce, o ty se starali ostatní vězni.

Osazenstvo cel bylo samovolně děleno na různé dvojice skládající se ze staršího zkušenějšího vězně s delším trestem a nově příchozího vězně. Tento systém fungoval na principu spolupráce. Příchozí stlal zkušenějšímu postel a ten mu na oplátku zaručil ochranu před ostatními. V případě, že méně zkušenému z dvojice přišel balíček od blízkých, musel se se svým ochráncem rozdělit či celého balíčku v jeho prospěch vzdát. Tento systém byl označován termínem kolchoznictví.

V případě, že odsouzené postihl nějaký zdravotní problém, mohli navštívit vězeňského lékaře. Při neprokázání důvodné příčiny návštěvy, dostal dotyčný okamžitě trest a šel na samotku.

V průběhu výkonu trestu se Miloslav s širší rodinou domluvili, že by mohl společně se svou manželkou vycestovat do USA. Tento krok měl ale 2 podmínky. Miloslav by musel zaplatit 10000 Kč za vysokou školu a jeho americká část rodiny, by se oba z nich musela zaručit. Příbuzní z iowského Cedar Rapids se zaručili, a tím byl jeden z problémů vyřešen. Brzy se podařilo sehnat jak peníze, tak i vystěhovalecké pasy. I přes to všechno se Miloslavova manželka nakonec rozhodla získané pasy vrátit a cesta se tak nikdy nestala skutečností.

19. března 1979 byla naplněna doba trestu a nadešel čas propuštění. Miloslav si převzal osobní věci, které mu při nástupu odebrali, protože je při výkonu trestu nesměl mít u sebe. Za branami vězení na něj už čekalo auto, které ho odvezlo do civilního světa.

3 Po

Příchod 80. let již neznamenal posilující podporu obyvatel vůči normalizačnímu režimu. Osobní život oddělený od politiky způsobil rozdělení společnosti, ve které se angažovali jedinci toužící po významných postech a na druhé straně většina obyvatelstva orientovaná na soukromou sféru. Vlastní schopnosti občanům již nezaručovaly významnější pozice, pokud o ně měli zájem, členství v KSČ bylo neobejitelnou podmínkou.

Rozložení společnosti postupně dozrálo, podobně jako v průběhu 60. let, ve změnu. Zvyšovala se účast na výročních akcích, angažovanost občanů v politických záležitostech taktéž. Inspirací mohla být i situace v Polsku po vyhlášení Perestrojky za Michaila Gorbačova.

Po Sametové revoluci, byla vedena jednání mezi některými disidenty společně s Václavem Havlem a funkcionáři komunistické strany o klidném převzetí moci. Nevypořádání se s komunistickou minulostí společnosti zůstává do dnešních dní některými považováno za chybu

3.1 V oku kamery

Situace po propuštění nebyla tak komplikovaná, jak by se dalo čekat. Miloslavovi zůstal olovský byt, a dokonce se mohl vrátit na stejnou pozici, kde před lety pracoval. Jedna změna tu ale byla. Jakožto osoba odsouzená za pobuřování, se stal automaticky předmětem sledování. Jednalo se jak o pracovníky StB, tak i osoby z Miloslavova okolí. Zaúkolování jedinci monitorovali, s kým se stýká a jak často, kde ten dotyčný pracuje a s kým on se stýká, kdo manžele navštěvuje a kam případně cestují.

Základně byly osoby děleny na spolupracující a nepřátelské. Problém mohl nastat už v momentě, kdy se dvě nepřátelské osoby setkávaly. V té době vzniklo Miloslavovo krycí jméno „Vedoucí“. Tuto přezdívku si vysloužil proto, že jeho činnost nebyla pro pracovníky StB příliš nápadná. Když někde cítil potencionální hrozbu, stáhl se. Tyto informace se ale Miloslav dozvěděl až po sametové revoluci, kdy měl možnost do archivních materiálů státní bezpečnosti nahlédnout.

3.2 Očištění

První období po propuštění bylo volně ukončeno přestěhováním se do Chodova. Se skupinou přátel ve zdejším okolí a Krušných horách podnikal víkendové výlety. Tato

skupina se mimo turistiky věnovala i přepisování děl zakázaných spisovatelů, přednášek filozofů a komentářů politického dění. Uběhla nějaká doba, Miloslavovi se situace přestala zdát bezpečná a stáhl se. Zanedlouho zjistil, že ve skupině už nějakou dobu figurují i konfidenti státní bezpečnosti, a tak se od ní odpojil úplně.

Z Chodova se Miloslav odstěhoval zpět do Mladé Boleslavi. Z důvodu, že jeho život v rodném městě už žádným způsobem nevybočoval, pozvali si ho pracovníci StB v 2. polovině 80. let na služebnu. Zde mu bylo sděleno, že při sledování neshledali na jeho jednání nic závadového, a tak se rozhodli vyjmout ho ze seznamu sledovaných osob. Na to navazovala i možnost požádat o výmaz z rejstříku trestů, kterou Miloslav využil. Do té doby se mohl pohybovat pouze v dělnických profesích, měl zákaz povolání i práce v církvi a nesměl být nikomu nadřízeným. Tomu byl ale konec.

Situace po sametové revoluce otevřela nejen Miloslavovi spoustu nových možností. Další přinesla i rehabilitace za činy ze kterých byl odsouzen. U § 100 (pobuřování) trestního zákona byl rehabilitován automaticky a u § 288 (ohrožování politického a morálního stavu jednotky) trestního zákona po písemném zažádání.

Při příležitosti vrátit se zpět k církvi, na nic nečekal a začal působit v severočeském Rumburku. Zde setrval až do roku 1998. Kdy od ní nadobro odešel. Udělal tak proto, že už v ní neměl žádné zastání. Během jeho života mu sice přinesla spoustu radosti, ale i množství starostí a problémů, které pozitivní pocity převyšovalo. Ať už mluvíme o zamlčení roční zkušební doby v Kralovicích či komplikacích během opravy rumburského kostela.

3.3 Dnes

Od předešlých dob se toho v Miloslavově životě ještě spoustu změnilo. V roce 2013 odešel do důchodu. Aktuálně si ve Šluknovském výběžku užívá života, který má konečně jen ve své vlastní moci. Nikdo mu nemůže vyhrožovat propuštěním z práce ani žádat, aby po návratu z ciziny podával informace, s kým se setkal a o čem hovořili. Ve volném čase zdokonaluje svou němčinu, cestuje po České republice nebo jezdí na výlety do Německa spolu se svými spolužáky z univerzity třetího věku.

Praktická část

4 Rozhovor

V praktické části jsem se rozhodla zpracovat rozhovor s Miloslavem Lojkem. V pohodlí obývacího pokoje mi během příjemného rozhovoru na vše odpověděl a čtenáři si tedy mohou doplnit poslední střípky do pomyslné skládačky celého fantastického příběhu, kterým život Miloslava Lojka je, byl a bude.

4.1 Cíl praktické části

Získat odpovědi na otázky od respondentů

Ukázat autentický pohled na věc

4.2 Hypotézy praktické části

Předpokládám, že respondenty bude nejvíce zajímat téma výkonu trestu

Předpokládám spravedlivé jednání soudu

4.3 Metodika praktické části

Nejprve jsem přes dotazníkový portál Survio vytvořila dotazník s několika otázkami. Ten jsem následně společně s poutacím plakátem odeslala do mailových schránek nejen studentů naší školy, ale i dalších jedinců. Dotazník obsahoval především otevřené otázky, podněcující respondenty k zamyšlení se a vymyšlení otázek a okruhů k finálnímu interview s Miloslavem Lojkem. Po získání dostatečného počtu odpovědí, jsem připravila strukturu k rozhovoru, který proběhl v půlce prosince 2023. Celý rozhovor jsem nahrála a následně přepsala. Na nejzajímavější otázky jsem se Miloslava zeptala i ve videu, které taktéž vzniklo v prosinci 2023. Nakonec jsem jen pomocí aplikace iMovie a Canva sestříhala záběry, doladila detaily a vytvořila QR kód, pomocí kterého je video možné otevřít.

4.4 Vypracování

4.4.1 Byl soud spravedlivý?

Tak to člověk nemusí moc přemýšlet, aby konstatoval, že nikoliv. Soud byl připravován, to znamená, že svědkové byli na odpovědi cvičeni a trest, který měl být po soudním jednání vyneseno, byl dopředu znám. O spravedlnosti se mluvit nedá, byť formálně byly možnosti se k věcem vyjadřovat, ale rozhodnutí soudu, které bylo předem dáno to ovlivnit už nemohlo.

4.4.2 Jaké má člověk pocity během soudního řízení?

Tak to se dá velmi těžce specifikovat. Člověk tam přichází s cílem vyvrátit všechny nepravdivé svědecké výpovědi a důkazy. Celé řízení je vlastně takovým soustředěným bojem proti falešným důkazům žalující strany. Na pocity čas nezbývá.

4.4.3 Jak navýšit šanci na výhru soudu?

Určitá šance na výhru tu vždycky je. Mou situaci značně komplikovaly křivé výpovědi svědků. Člověk musí do co nejkratší výpovědi obsáhnout co nejvíce jasných, věrohodných a nesporných tvrzení. Prostor na to je ale poměrně minimální. Kdyby se tyto výpovědi podařilo vyvrátit, znamenalo by to zvýšení eventuální šance na výhru.

4.4.4 Co se dá použít jako důkaz?

Někdy je až překvapivé, co všechno tehdejší soud využíval jako důkazy proti mé osobě. Už sama skutečnost, že mě odveleli na jiné místo, aby mohli svědky řádně zpracovat a předložit jim lživé a neúplné informace, je z dnešního pohledu nepochopitelná.

4.4.5 Co můžeme zařadit mezi práva a povinnosti trestance?

Práva i povinnosti jsou dány obvyklými předpisy platícími v průběhu soudního řízení i ve výkonu trestu. Vnitřní řád plně stanovuje například jednu hodinu vycházky denně nebo možnost účasti na sportovních aktivitách. O některé věci si odsouzení musí žádat, a ne ve všem je jim vyhověno ať už jde o psaní dopisů nebo obdržování zásilek z domova. Existují lhůty stanovující, kolikrát to může za běžné situace být. Pokud se odsouzený chová příkladně, vychovatel se na základě jeho žádosti a kázeňské odměny rozhodne povolit či nepovolit mimořádný balíček, poštu nebo návštěvu.

4.4.6 Jaké jsou pocity odsouzeného?

Nejprve to člověk prožívá jako velkou křivdu. Situace ve výkonu trestu bývá většinou dost složitá, a proto se člověk musí tohoto pocitu co nejrychleji zbavit. Problémem je, že nespravedlnosti se člověk jen tak zbavit nemůže a křivdu si v sobě nese celý život. Ten pocit je v člověku opravdu hluboce uložen, a to i po rehabilitaci, pokud tedy nějaká nastane.

4.4.7 Jak to chodí ve vězení?

Důležité je rozlišit celu ve vazbě a potom ve výkonu trestu. Ve vazební části je vězeňská služba zodpovědná za to, aby se obžalovanému nic nestalo nebo nepřišel do kontaktu se svědky. Režim je zde proto přísnější. Po odsouzení už to není kvůli soudem změněnému statusu tak nutné. Cely jsou vybaveny velmi jednoduše a stroze. Na Ruzyni se stůl i postel musely sklápat, aby se v cele dalo vůbec procházet. Cely ve výkonu trestu už byly větší a spalo se tam na vojenských palandách. Režim zde byl poměrně volný a vězni se mohli na průchozí chodbě pohybovat a navštěvovat.

4.4.8 Jak ve vězení fungují zdravotnické služby?

Samozřejmě, že odsouzení měli šanci se v případě zdravotních potíží nechat odvézt na ošetrovnu. Tam se o ně lékař či ošetrovatelé postarali a těžší případy byly vozeny do nemocnice. Celá situace měla ale jednu pikantní okolnost. Pokud odsouzený na ošetrovnu přišel a lékař či ošetrovatel měl pochybnosti nad důvodem návštěvy nebo charakterem nemoci, mohlo se stát, že zdůvodnění nebylo přijato. Dotyčný odsouzený byl za tu takzvanou zbytečnou návštěvu lékaře potrestán tím, že skončil na několik dní na samovazbě.

4.4.9 Jak tráví vězni svůj volný čas?

Na Borech Existovala možnost sledovat na cele televizi. Nepříjemné ale bylo, že se ve 21:30 vypínal přívod elektřiny a nikdo nebral ohled na to, zda film skončil nebo stále běží. Mohli jsme navštěvovat i tělocvičnu, kde se hráli různé míčové hry. Jednu dobu jsem dokonce fungoval jako sportovní referent a organizoval jsem různá utkání mezi vězni. Víkendy přinášely možnost setkání se s odsouzenými z jiných směn. Během těchto schůzek jsme pili pašovanou kávu, která byla ve věznici přísně zakázaná. Protože její nabízení představovalo velké riziko, stál stogramový balíček 300 Kč, které bylo třeba před nákupem sehnat.

4.4.10 Lituješ něčeho?

Kdyby člověk něco provedl, něco rozbil nebo někomu ublížil, tak je na místě uvažovat o lítosti. V mém případě tomu tak nebylo. Obvinili mě, a dokonce i odsoudili, ale později jsem byl rehabilitován a soudní proces vůbec neměl proběhnout. Člověka samozřejmě mrzí, že celé to období strávil ve vězení a poté nemohl vykonávat své povolání, ale není to lítost. Skutku, který nebyl spáchán nelze litovat.

4.4.11 QR kód s odkazem na YouTube video

Příloha 1 QR kód – video

4.4.12 Časová osa

Příloha 2 Časová osa

4.4.13 Výsledky

Z velkého množství otázek se většina, přesně jak jsem očekávala, týkala právě výkonu trestu. Z rozhovoru jsem zjistila, že soud nebyl spravedlivý, jak jsem očekávala, ale byl dopředu připravován, výpovědi svědků byly křivé a výsledek dopředu určen. U pozdějšího života ve vězení hodně záleželo, zda je obžalovaný ve výkonu trestu nebo ve vazbě. V plzeňské věznici fungovala vězeňská samospráva, která zodpovídala za pořádek a klid. Násilí bylo zdejšími vězni tolerováno a řešili jím určité situace. Život zde by se dal přirovnat k samostatnému ekosystému, do kterého jen málokdy někdo zasahoval. Vězni řešili většinu problémů sami společně s výše zmíněnou samosprávou.

Závěr a diskuze

Díky zpracovávání teoretické části práce a rozhovoru jsem zjistila, že normalizační režim byl daleko více nemilosrdný, než jsem si na začátku myslela. Stačilo, aby člověk trochu vyčníval a už s ním mělo komunistické zřízení státu problém. Tyto problémy také intenzivně řešilo a spoustu nevinných lidí zavřelo do věznic. Zde byli většinu času odtrženi od své rodiny a blízkých. Museli se naučit žít jiným způsobem a s jinými lidmi. Po propuštění byli trvale poznamenáni jak psychicky, tak i z pracovního hlediska. Nejednalo se sice o všechny profese, ale Miloslav svou práci v církvi dlouhou dobu po propuštění provozovat nemohl. Režim chtěl lidi zastrašit a omezit co to šlo, ale spíš v nich podnítil touhu ke změně, ke změně k dobru a svobodě. Ta nakonec přišla a Miloslav, já ani vy nemusíme nikomu podávat informace o tom, s kým jsme se bavili nebo kde jsme cestovali. S vědomím, že nám nic nehrozí se nemusíme bát projevit náš názor. Takové štěstí máme a málo kdo z nás si to vůbec uvědomuje.

Jsem velmi ráda, že jsem s pomocí Mgr. Miloslava Lojka a Mgr. Vojtěcha Lacmana mohla obohatit jak obzory své, tak doufám, že i obzory čtenářů mé práce. Jejím nepsaným cílem určitě nebylo, byste litovali toho, co se stalo, ostatně ani Miloslav toho nelituje. Tím cílem bylo připomenout vám, abyste se nezaobírali malichernostmi. Nikdy nevíte, co se může stát. Možná budete chtít pomáhat ostatním, ale nebude vám to umožněno. Možná nikdy nikoho nezabijete a ostatní vás za to budou odsuzovat. Možná nespácháte trestný čin, a přesto se dostanete do vězení. Ten moment může přijít kdykoliv, ale do té doby, prostě žijte!

Citace

- (1) BLAŽEK, Petr (ed.). A nepozdvihne meč--: odpírání vojenské služby v Československu 1948-1989. Stíny. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1558-7
- (2) KOVADINA, Jiří. PROHLÁŠENÍ CHARTY 77. Online. Moderní–Dějiny.cz. 2009. Dostupné z: <https://www.moderni-dejiny.cz/clanek/prohlaseni-charty-77/>. [cit. 2023-12-07].
- (3) Založení Charty 77 (Nové Město). Online. Encyklopedie Prahy 2. Dostupné z: <https://encyklopedie.praha2.cz/udalosti/798-zalozeni-charty-77>. [cit. 2023-12-07].
- (4) Věznice Plzeň Základní informace. Online. Vězeňská služba České republiky. 2023. Dostupné z: <https://www.vscr.cz/organizacni-jednotky/veznice-plzen/sekce/zakladni-informace>. [cit. 2023-12-27].
- (5) KOCÁB, Alfréd. Soud s Miloslavem Lojkem. VONS. 1978, č. 206, s. 3.

Seznam příloh

Příloha 1 QR kód – video	26
Příloha 2 Časová osa	27
Příloha 3 Informovaný souhlas	33
Příloha 4 Fotografie Miloslava Lojka – školní rok 1966/1967, Kutná Hora.....	35
Příloha 5 Fotografie Miloslava Lojka maturujícího v posteli – školní rok 1967/1968, Kutná Hora	36
Příloha 6 Husův dům.....	37
Příloha 7 Evangelický kostel v Kralovicích.....	38
Příloha 8 Slib věrnosti	39
Příloha 9 Klášter Plasy	40
Příloha 10 BRDM – 2, obrněné průzkumné vozidlo.....	41
Příloha 11 Dopis z vojny psaný den před zatčením 1/3	42
Příloha 12 Dopis z vojny psaný den před zatčením 2/3	43
Příloha 13 Dopis z vojny psaný den před zatčením 3/3	44
Příloha 14 Dopis z ruzyňské věznice 1/4	45
Příloha 15 Dopis z ruzyňské věznice 2/4	46
Příloha 16 Dopis z ruzyňské věznice 3/4	47
Příloha 17 Dopis z ruzyňské věznice 4/4	48
Příloha 18 Dopis z plzeňské věznice.....	49
Příloha 19 Věznice Plzeň	50
Příloha 20 Aktuální fotografie Miloslava Lojka	51

Seznam zkratek

<i>ČSR</i>	Československá republika
<i>Kč</i>	Koruna česká
<i>Kčs</i>	Koruna československá
<i>KSC</i>	Komunistická strana Československa
<i>MNV</i>	Místní národní výbor
<i>PŠM</i>	Politické školení mužstva
<i>Politrak</i>	Politický pracovník útvaru ve vojenské hodnosti
<i>SNB</i>	Sbor národní bezpečnosti
<i>SSSR</i>	Svaz sovětských socialistických republik
<i>StB</i>	Státní bezpečnost
<i>USA</i>	Spojené státy americké

Zdroje příloh

Příloha 1: Vlastní tvorba QR kódu přes QR Code Generator a vlastní tvorba videa přes iMovie a Canva

Příloha 2: Vlastní tvorba přes Canva

Příloha 3: Miloslav Lojek

Příloha 4: Archiv Miloslava Lojka

Příloha 5: Mladý svět. 1968, roč. 10, č. 20. 1968.

Příloha 6: Praha 1 - Husův dům1. Online. In: Českobratrská církev evangelická. 2022. Dostupné z: https://pamatky.e-cirkev.cz/res/archive/002/000381_05_003538.jpg?seek=1631886891. [cit. 2024-01-03].

Příloha 7: Archiv Miloslava Lojka

Příloha 8: Archiv Miloslava Lojka

Příloha 9: Archiv Terezy Müllerové

Příloha 10: A BRDM-2 armored scout car on a military parade. Online. In: Wikipedia. 1983. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b4/BRDM-2_on_a_military_parade.JPEG/1024px-BRDM-2_on_a_military_parade.JPEG. [cit. 2024-01-02].

Příloha 11–18: Archiv Miloslava Lojka

Příloha 19: POLÍVKA, Martin. Věznice na Borech v Plzni. Online. In: MF DNES. 2020. Dostupné z: https://1gr.cz/fotky/idnes/13/061/cl5/PP4baf1a_085510_3417177.jpg. [cit. 2024-01-07].

Příloha 20: Archiv Terezy Müllerové

Písemný souhlas

■ ■ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
■ ■ HRADEC KRÁLOVÉ

Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola,

Hradec Králové, Komenského 234

PSC 50003, TEL.: 495 075 111, FAX: 495 513 485* E-MAIL: zshk@zshk.cz. WEB: www.zshk.cz

Informovaný souhlas s uvedením údajů a videa pro minimaturitní práci žákyně Vyšší odborné školy zdravotnické a Střední zdravotnické školy.

Jméno a příjmení studentky: Tereza Müllerová

Obor vzdělávání: Zdravotnické lyceum

Souhlasím s poskytnutím rozhovoru studentce Tereze Müllerové na téma „Nikdy nikoho nezabiju“. Jsem si vědom, že rozhovor bude nahráván na mobilní telefon a posléze přepsán a vložen do minimaturitní práce studentky. Všechny informace z rozhovoru slouží jako zdroj teoretické části a k doložení praktické části práce. Minimaturitní práce je majetkem školy.

Datum podpisu: 24.1. 2024

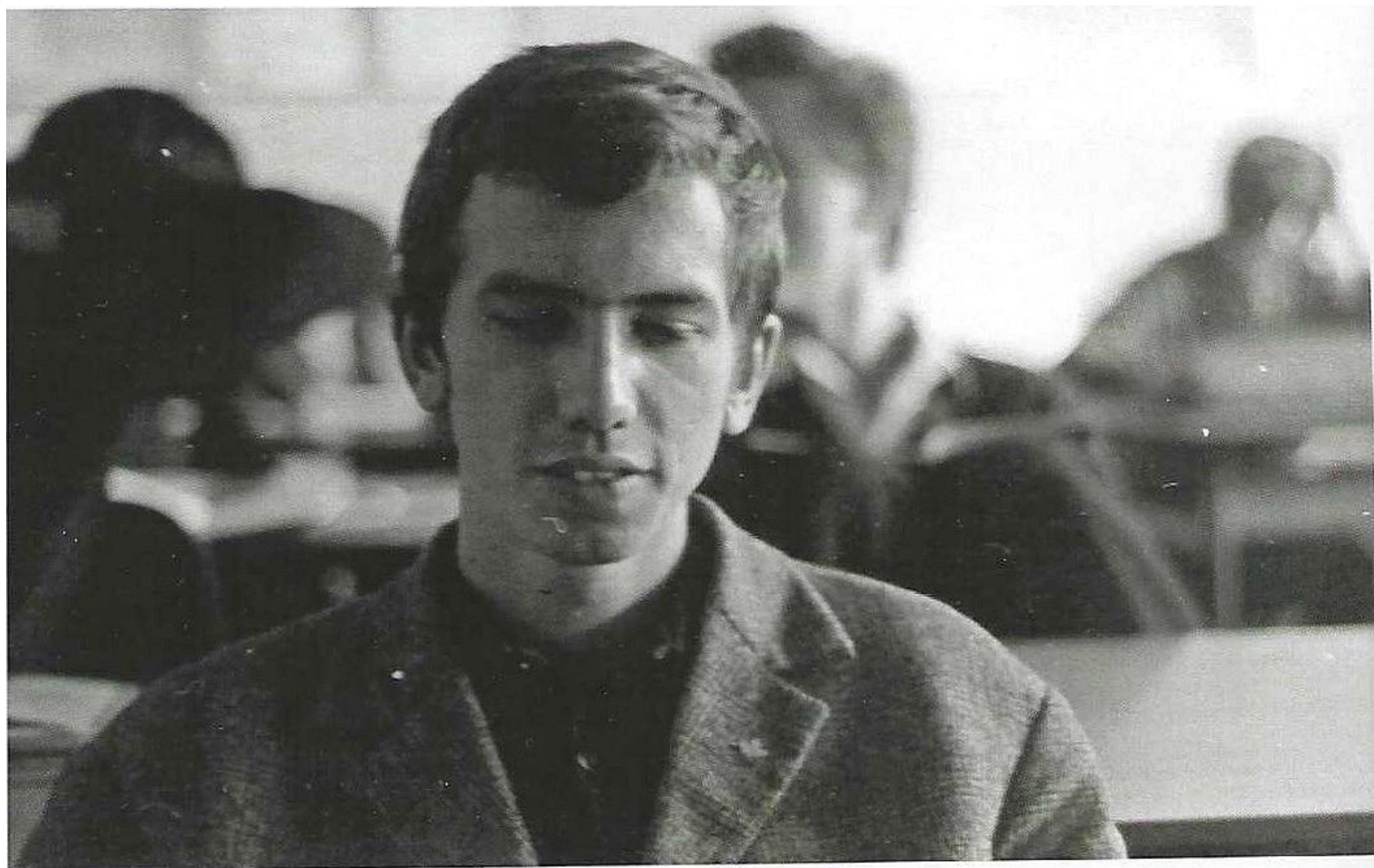

Mgr. Miloslav Lojek

VOŠZ a SZŠ Hradec Králové, Komenského 234, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 075 111, zshk@zshk.cz

Příloha 3 Informovaný souhlas

Přílohy

Příloha 4 Fotografie Miloslava Lojka – školní rok 1966/1967, Kutná Hora

NA STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÉ ŠKOLE v Kutné Hoře maturoval Miloslav Lojek v posteli. Aby mohl vykonat písemnou maturitní zkoušku, jeho kamarádi mu do třídy instalovali postel se stolem. V době maturitních písemek měl totiž Miloslav Lojek zlomenou nohu. Fotografie a dopis nám poslal Otakar Matoušek, Kutná

Příloha 5 Fotografie Miloslava Lojka maturujícího v posteli – školní rok 1967/1968, Kutná Hora

Příloha 6 Husův dům

Příloha 7 Evangelický kostel v Kralovicích

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Jméno duchovního Miloslav L. O. J. E. K. Funkce vikář českobr. církve evangelic
Kraj Západočeský Okres Plzeň-sever

SLIB VĚRNOSTI

ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLICE

Slibuji na svou čest a svědomí, že budu věren
Československé socialistické republice a jejímu
socialistickému zřízení a že nepodniknu nic, co
by bylo proti jejím zájmům, bezpečnosti a celi-
stivosti. Budu jako občan socialistického státu
plnit svědomitě povinnosti, jež vyplývají z mého
postavení, a vynasnažím se podle svých sil pod-
porovat budovatelské úsilí, směřující k blahu lidu.

V Plzni dne 12. února 1985

Miloslav L. O. J. E. K.
podpis

Složení slibu věrnosti dosvědčují přítomní:

L. Kunčický
zástupce státní správy

Škorpě
svědek

Příloha 9 Klášter Plasy

Příloha 10 BRDM – 2, obrněné průzkumné vozidlo

trdly 18.12.1977

„Jedli maminko“,

Je neděle a já stále nevím, jak to
a kura dovolenou bude. Od pondělí
se nic nezměnilo. Takže jsem všem sdělo-
val, že budu tento pátek odvolán. Požad-
ují nedostát práci den navíc, domi-
nou želi nastupoval v úterý do 12. po
pořadí - tedy odpovídá. Ještě nic, měl
jsem dostat jeden den navíc. To by
ale znamenalo, odejít ještě dříve,
a to já přece.

Každopádně je dobře, že jsem měl
bázi od letních prázdnin do Olom. Prohut-
nali z si v pracovním papíru ne-
něm kuli cizí.

2

V předle má dnes jít náš seduce
a od toho se dříve zveřejní verolizt.
Vel s elon ycházovou kúžou, do kú
se dovolená dajuje. Běda že
nepřítel potřebuje od nej, pavlou kúžou
do Podbořan.

Bo vše, jen má vylidni. Celý rok
je to naplňování, když je i podrobní
(naplňování). Romane má slibem
dovlezu. A je slobou bez pokrmu
- i když mi udělu dříve zlo
slibem.

Jinak se tu máme dobře dobře.
Největší dny "moudrý" a slobou
se do dříve dobře ycházet. Dny
sice pomalu, ale stále usouvá a

1.

Je to určitě mnohem již se 281.

Když se vše dříve na našem ústředním
dohodnutém plánu, zejména např.
nebo pošlu telegram. Pro případ, že neobdr-
ní odpovědi nebo se poručí auto od-
stoupit

s pozdravem

Boh

ODESLATEL:
Miloslava LOJEK
6.1.1949
PS 330
306 30 PRAHA

TEMP ORES

ADRESAT:
Miloslava LOJKOVA
Stroměšské nám. 29
193 01 HLAVÁ BOLESLAV

PRAHA - NEBELE 5. BŘEZNA 1978

Mila maminko!

JEN MIMOŘÁDNÉ OKOLNOSTI MĚJÍ NA SVĚDOMÍ,
JAKA TO NEBUDE JEN PROJEV BYROKRATICKÉ
DOPISU JSEM ZATÍM ODRŽEL. KROMĚ JEDU
(na můj život) A V ÚNORU V POŘADÍ
ŽI LEBEN, OTYRI - XATY - ÚNOR, NEZ
JU PRO ÚPLNOST I OSTATNÍ DOPISY.
NĚ, JSEM ODRŽEL, KROMĚ TYCH, JEŠ
REH DVA DOPISY NAJEDNOU A TO
DENNÍM PUTOVÁNÍ, PŘÍSEL I BAU
DOPISU A ZPÍNUL JSEM SE O
NEBYL J KA VĚCHNO, CO DÁŠO
VŠEM OSTATNÍM DĚKOVÍ, VŠECH
KADY VĚČER SI BUD VŠECHNÝ
SPOLU S KNÍŽKAMI CELÝ MŮJ
UHDAT, SVET, VE KTERÉM VÁS
SPOLU S TĚDOU JSEM VZPOMEN
MAMINKY, MÉ DABČEKY. BYLO
PAMATOVAL DATUM. TOTO DO
TYCH RÁSKU Z OSMÉHO ÚN
VĚJŠNÍCH ČLOVĚKA. VŠAK PŘA
BO NEMOŽE NEJ NAKVAT NEKALOU
JEŠTĚ DOCELA MÁLOU CHVÍLU MÁME K TOMU,
NU KA VŠECHNO, BYT DOCELA KRÁTKÉ

POD ŽENOU. A I KADY JSEM SI NEPOKVAL NA TOMTO SVĚTĚ, PŘESTO JSEM SI JI MOVOŘIL, PŘESTO SE
A TINE STARÁ, PŘESTO SE KA TINE PŘIMAHOVALA, PROTOŽE JE TI BYLA SE MINOU, BYLO JI DÁNO MNOHO
I KADY JEJÍ KAPKY XŮSTVATU PRÁVNĚ A ONA VÁM Z TOTO DOZDÁVA. VIDĚ, VÁS RÁD BYLA JE S VÁMI ANTOHÁ
BY NEPOTŘEBNOU PŘIDĚVAT DĚKOVÍ. ROMANA MI PÍČE O NĚ STÁTEKOST A JI VÍDÍ, ŽE NĚJOSÍ ŠATA. STUJTE PŮI SOBE,
TU I ROMANA. OČE MĚ TINE RÁD A OČE PROHÁKITE SPOLU SE MINOU TÍTO ÚDOU. NOČE PAK MYSÍM NA MĚJÍ A PŘEJ
JI, ABY NÁŠLA TAKOVÉ KTHESNÁJÍ, KDE BY BYLA SPOKOJENÁ, NAPSAL BYCH, KDE BY BYLA OČEJENÁ JEJÍ POETNA DŮSLEDNÁ
A PERSPEKTIVNÍ PŘÍČE, NE RÁDĚJ SE OMEZÍM NA PÁJÍ, ABY TAM NEBYLA ZNEUŽIVÁNA, NEHOJENÁ K ROZPOVĚDOST
KA PÁJÍ, KTEROU MÁ DĚAT VĚČDO JINÝ A ABY BYLY VYUŽITÝ ALESPOŇ KĚJŠÍ JEJÍ SPOKOJENOST TAK, ABY SE TAM MOHA
ČÍTIT TROUHU ŠTASTNÁ, TÍM VŠÍM VŠAK NECHODÍ ŠET, ŽE BYCH NA M. NEMYSLEL PŘESTÍM. MÁM ŠTĚLE PŘED SEBOU, VESLE
ROMANU A JEJÍHO „KRAJOVSTVÍ“, VÁS, OČE - KADY JSTE BYLY PONDČÁNY ŽÍT SPOKOJENĚ. JAK NEPŘÍPADOVÝ JE ČLOVĚK
K PONDČÍ. TOLIK BY ČHĚL A ŽÁSTO SE MU NĚDOSTÁVÁ POTŘEBNÉHO ZÍŠENÍ A NEKRYTÉ FANTAZIE. BYLO BY SWA
NĚ, KA JINÝM OKOLNOSTÍ, PŘÍJET, NE NEPŘÍJET BY ČLOVĚK S PŘÍZVUKY RUKAMA?

Z JINÉHO TÍHO DOPISU SE DOVÍDÁM MŮJÍ RÁDOSTNOU VĚC A TO, ŽE JARA DOSTAL KUHMY, KTERÉ PRO MĚ VYPOČIL
VE TAKOVÝ KUHMOVNĚ. JEŠTĚ V PROSINCI JSEM POUKIL VŠE, CO BYLO V TÝCH MOŽNOSTECH (28.12.), U KUHÍ JEŠTĚ
XŮSTÁNU. JIŽ DŘÍVE JSEM PSL ROMANĚ, ŽE V BUSOVENU UNĚJÍ O NĚHECKO-ČESKÉM SLOVNÍKU, COŽ MI VE SVĚH
DOPISU Z DŘÍVNĚHO ÚNORA POTTAKOVĚ A ČEKY KĚ O TO POŽÁDÁM. V MINULÉM DOPISU (19.1.) JSEM SE JIŽ VYHÁDIL,
ŽE BYCH BYL RÁD, KADY MI MOHA NĚJAKÝM ZBŮSOBEH DOPRAVIT NĚHECKY PSANOU ČESKOU GRAMATIKU (NDR)
-NIKOLIV ČINEČNÍCI! (ČESKÝ) - ČESKÝ NOVÝ KÁKON, KŮČE K NĚ (NĚHECKY - ČESKÝ) A ČESKÝ - ČESKÝ
SLOVNÍK (ČOUČEK). TOTO ŽÁDOST JSEM TUPMOČIL JIŽ VYŠETROVATEL KA PŘÍTOHNOST OČHÁNE A ON MI
ČUŽIL, ŽE MI KNÍŽKY LÍP DOPRAVÍ. DO DNĚŠNÍHO DNE SE TAK NĚSTÁKO. NEVÍM, KDE TY KNÍŽKY JSOU,
SEXUAM VŠECH JSEM PŘEDAL OBHÁJEL, TĚDY VŠECH, NA KTERÉ JSEM SI OČSTUPEN ŽÁSU VZPOVĚL, O OSTATNÍCH
VĚCECH, VŠEHNĚ ANIMÁČNÍ DOPISY (PULOVERN Z SVĚTĚ 1, PONDČEK, RUDNÍČKY), KOUČÍM SROUČKŮ (NA ŽÍ)
KŮČEK (NOVÉ A STÁŘÍ KAMNUTÉ), ŽÍMČEK, PROPOISOUTČEK, PRATÍČKA (40 cm) ČEWLOIS. AHA, JSEM PSL ROMA
NĚ MINULÉ.

BUDU VŠAK POTŘEBOVAT NĚJAKOU TĚKŮ, IČENUTOVĚ, O KTERÉ JSEM SI JIŽ NĚKOLIKRÁT PSL A O VÍCH
ROZPROSÍRÍ (SE ŠTĚLE JEN MČENÍ, MÁM TAKÉ V KACHÁNÁCH (TRÍ DI ČYKÍ), NÁVRAHOVÁ JSEM PŘÍPŘENÍ
NĚJAKÉ TĚ TĚŠKY K SOUDU. VČEL ŽÍ SPOČÍM V DOM, ŽE MÁM PĚI TRANSPORTU KAH DÁT PSACÍ A MÝČE
MČEK POTŘEBY. SAMOTČEJNĚ, ŽE NĚMUSÍ BÝT PĚKĚ IČENUTOVÁ A MČORAK MŮŽE BÝT OŠMČELÁ.

ŽE TI ODPOVÍDÁM NA DEVĚT DOPISŮ A XPRÁV NAJEDNOU
JNŠE (J. Semjonov), KADY TI VYKŘÍ, KTERÉ Z TÝCH
PŘILOŽENÝCH (28.12., 9.1.), SAMOSTATNĚ Z 19.1. 25.1.
Z 12.2., 31.1., 8.2., 8.2., 21.2. JEDEN PŘEČINEC, ČTY
KÁKONČÍM XPRÁVY O PĚJATE KORESPONDENCI UVE
OD 19. ÚNORA, KADY JSEM PSL MINULÝ DOPIS ROMA
NĚ DOPISY OD ROMANU Z 2. ÚNORA A PŘEBEČE
Z 14. A 20. ÚNORA. 15. ÚNORA, TĚDY PO OČH
ČEK, OBSAH I STAV JSEM VYČIL V MINULÉM
NĚM I OČHÁJÍ. KALENDÁŘÍK V JSEM ALE
I KA VŠE, CO SJAD NĚDOŠIO TĚŘE I
UJ DOPISY MÁM PĚČUVĚ VLOŽENÉ A
NĚBO ALESPOŇ NĚKTERÉ ČTU. JE TO
SVĚT. SVĚT, DO KTERÉHO SE TIONU
MOHA POTTAKVAT, I KADY PŘEČLEJŮ
NUL NA NĚDOŽITÉ MČORČENINY TVE
TO POTTĚJÍ, PROTOŽE JSEM SI NE
PISU JSEM XUDUL PĚKĚ POD ULIVĚH
RÁ, KDE SE ZHÍDOVĚŠ O VĚCHČECH
VĚ KDE SE ČLOVĚK POTTAKVÁ S VĚČÍH,
ŽENOU BOČÍ MČOŠTÍ. MÝ ŽŮSTÁM.

ABYCHOM VĚRNĚ VYKŽÁVÁM A NÁŠEMU PÁ

BALEČKA, JAK JSEM UVEDL V MINULÉM DOPISE, POSÍLÁM VE KVIČENÍ OBLÍBE TŘÍHO ROMÁNE. BUDU JI POSÍLAT K ROVNĚ
 S TÍMTO DOPISEM, KTERÝ VŠAK BUDE ROZDĚLEN SLOŽITĚJI ČESŤOV. ZA MĚSÍC HOBU DOSTAT JEN JEDEN BALEČEK, OPOMENUTU-
 MOKNOSTI HUMORISTICKÉ, + TO PLATÍ JEN PRO SKUTEČNOST KARZU. PRO JINÉ EVENTUÁLNÍ, TVPY OMEZENÍ SVOBODY,
 PČATÍ OPĚT JINÉ PŘEDPISY. ŽIJÁ MI TU KENÍ. ÚSTAVNÍ OŠEV KARDIČE DOSTATEČNOU OCHRANU, + VEJEN TĚU,
 PŘED ENKIDEM. KRÍČOVKY JSEM V TĚM DOPISE Z 21. ÚNORA DOSTAL(TŘÍ) Z ČÍSLOPISU SIGNAL. VŠICHUJI JEN
 JE POSTUPNĚ VMUŠTU, KDOŽ JENÉ VÝSLEDKY TOTO PŘEDČÍHO VYBUDOVALL. SMOZREJME JE POSÍLAT MUŠEŠ;
 JEN MI VŽDY PŘESNĚ PIS, CO KDE PŘIKADÁŠ A V JAKÉM MUŠEŠTÍ A KNAUTĚ, AŽ BYU TOŽNĚ PODNIKAT
 OPRVNĚ KROKY. VÍM, ŽE NEBUDOU KAPOTREBÍ, ALE VYHON MI PROŠÍM, JĚZ PRO PŘÍPADO BALEČU.
 ČITĚL BYCH JEN DOCELA STRUČNĚ REKHOVAT NA POSLEDNÍ DIA DOPISY OB ROMANY, KTERÉ JOU JIŽ KVIČENY, LO
 SE PŘIJMU TŮČE, V ÚVODU DOPISU. DOSTAL JSEM JE PO ROZHOVORU S OBHAIČEM V PATEK TŘETÍHO BŘEZNA.
 TON ZA NĚ PŘEDČÍHO, DĚKUI. KNIŽKU OB FRANCOUZSKÉHO PROFESORA LITERATURY, KTERÝ BYL OB SVICH OŠTI
 LET SLEPÝ, SI TON RÁD PŘEČTU PŘI PRVNÍ PŘÍLEŽITOSTI. TĚŠÍM SE NA TO, I KDOŽ TO NENÍ VŮBEC NIO PROTI TO-
 YU JAK SE TĚŠÍM NA SETKÁNÍ S MI, S TĚBOU + PROŠTĚ SE VŠEMI. PŘIVINĚBÝL RABOSNÝ, ROZUMENAVÝ MI.
 PŘIJMEM BALEČNO, TENTOKRÁTĚ DVUDOPISU, PŘEHLEHO POSTUPNĚ 25. A 31. LEDNA 1978, + POSÍLUVĚHO NA TĚNÍK.
 O OBAMU DOPISU SMOZREJME PŘEHÁČU, I KDOŽ Z KVIČEK MI NEUVEDL KÁDNÝ ČITĚ. ČDEL JI MUHTINKO, PROŠÍM,
 AŽ MI TAKĚ POSÍLA VĚJKE ČITĚTU. ČI KVIČAVÁ YÚST Z ČTENĚHO, DRNÝ JE MUŠEŠ, NA PRVNÍ POKLED SMUTNĚJŠÍ,
 KAPU VŠE A VESNÍKŮJE OŠIVUJI KACHOVANÝ STĚRO NASTOUPENĚ ČESTY. JINAK, + PŘEČE STĚJNĚ JE PŘÍTOHEN UČE
 PÁN, KUOBI, KRÍČU, PROSUVĚTUJE, PROVADUŠNĚJE, RODPŘA + ČAS OB ČASU I VÍČITĚ, AŽ JE UČE PÁN SE VŠEMI VÁTI,
 KTERÁ JSTĚ POSÍLÁI PÁVÉ DIES SVÍTÍ. KROUČNÁH NA BEROČKY A NA JEJEM SVÍTUVČEK, NA JEJICH UČEÁNÍ A VSTĚVÁNÍ,
 JEJICH PŘAHOU POSUVNOST SVĚHU PÁNU A STVOŘITEU. JAK JE ČLOVĚK ŠTĚSNÝ, KDOŽ ZE SVĚ PÁNĚTI VYLOVÍ, JEN DOCELA PÁHO.
 ROMANĚ JSEM V DOPISECH TĚH VŽDY I O KVIČKÁCH, KTERÉ JOU SOUČEŠTÍ "TĚHO SVĚTA". TUTO PŘÍLEŽITOST NEUJME-
 ČATÍ AŽ DIES, KDO PŮJDOU TYTO ČÁDKY K TOBĚ. MUŠÍM SE PŘEJNAT, ŽE JĚ KVIČHINU PŘEČÍT VŠE, CO BYCH
 MEXI VÝČENÁH KVIČEK, TIOHL. SVĚ SVĚ PŘEČTU A NEJHOU DALSÍ TAKĚ. ZA OŠTANŠTÍ SE JEN STUTNĚ DÍVÁH. ŽE
 SVĚHO POKUDU MI TADY VŮBEC NIO VENEČNĚ, ODEŠLY TAK, JAK PŮJŠU A JĚ ZŮSTAL ČMUDÝ. MINULÝ TÝDEN
 JSEM SE STIÁL POKHÁRNĚMU POVÍDÁNÍ O UČE BÝSTROUČE(OB TĚSNOHÚDKA), ŽE KTERÉHO JE I OBRÁZEK
 NA PRVNÍ ŽE ČTYR STRÁNEK TONOTO DOPISU. KVIČEŠTÍ TROJICE - HAJUÝ, VČITĚL, FAKRZ - A JEJICH TRAPOTY
 NABUDUJI ČITĚTU KVIČEK A DOCELA MI PŘEČIT. AŽ MI PŘEČU PŘEČITĚ UČEŠE PŘEČITNOST, BALEČKA. NEHUSÍ
 VOIT ALE STĚH DOCELA TIOKOUČE KVIČEČAT A JĚ SE BALEČI TŮJ PŘÍTEL S NOSEM JAKO OKURKA, ŽE
 KTERÉHO KOMÁR ŠPOU S KVIČÍ VYSTL I NOTNOU DÁVKU AUKOMOU, TAKĚE UPADNE DO "BEZVĚDOMÍ".
 VČITĚL VE SVĚ PŘEČOVANĚ KVIČEČOSTI, POKVUBZEN, VIKNÁ, OMYLEM SVĚ DÍVCE, UČEŠU SWUČNICEU V PLOTU
 A PŘEČTO ŽE K SVĚBĚ DOJDE, UŠTIVÁTE SE, MIKOUV ŠPOU S VČITĚLEM, KVIČEČOSTI, ŽE OUA DÍVKA
 SI BERE NĚKOHU JINÉHO. FAKRZ VČITĚH V POKOU S JEHO NEPOČEHNANÝM STIVETI A V RUKOU POKLOBENĚ
 SWUČENĚ, ŽE KOSTĚI SE JĚŠTĚ NA OKVĚČEK VRÁTÍH. DO JEHO TIKSVNÝ. JEHO ZACHRANŤY OŠEV, KTERÝ SE
 VČEKO JOZY STAVÁ SVUČEKEM KVIČHU. ČLOVĚK SE ČUČNÝM ČMUREM V RUCĚ, KTERÉHO SI NADNÍRU POVAŠUJE, JE
 JOŠOVU DROEN, KDOŽ KVIČKÁK K PŘASETE, KTERÉ BYLO KASTŘEČENO KLOBUDILOU KUKOU, POČITANOU PRO UČU,
 JE V KAMORĚ V ÚČKĚ A VČOBORNĚ SE DOPTANUŠIT ŠPOLUPRÁČI KVINĚHO A BÝSTROUČSKY NABROSTO KVIČNA
 AŽ KVIČENÁ. KVIČNA POUČVKA, JIČONICE, JĚLŤKA, SVLE TŮČENKA A TADY PŘÍPRAVENĚ K UČENÍ I ŠPEK. POLKNEČ
 A KAPLEČ ČERANÝM KVIČEM. JISTĚ SI HAJUÝ JIŽ NIO JINÉHO VČASLOUČIL. BYL VČEKO KOUČELIČOU ŠTĚROČESKOU
 POSTAVOU, PŘIVINOU NIOČI A VIKNÝ NEPŘÍMĚHO UČANOU. VČEČKA TYPEM, PROTOŽE TĚLA POŠOBANÝ NOS, A PONE
 UČENÍ, ŽLO BEZPOČEČKY O ČESKOU OŠDOBU OČHRAJÁ Ž B., ŽEZ RÁČNÝCH ČITĚKÝCH A VČEČKY PODEPŘENÝCH ŠONŠ.
 JEN TAK, TEN NOS. JEHO NÁPRAVNOST, VČEKO JINÝ ŽANR, JINÝ NOS... UŽ BYU KVIČKA DÁVNO NA POUČČE, AŽ JAKU
 JSEM SE NA NÍ POSÍVAL, SVEDIA MĚ VŘDY K NOVĚMU UŠTĚVU. TAK PĚSTIEKĚ VŠE ŽILO, ŽEJENY KVIČKY MĚCH,
 TRÁVA, ČEST... I TA MIOŠPOŠA, OŠVČEKY DÝHU... Ž JINÉHO PŘOČTĚBÍ, LEŽ SE STĚJNOU TIKSVNOU VIRTUOČITOU, ŽYL
 JSEM UČMÁČEN A DOŠLOVA ŠTŘEČEN, ŽYLA KVIČKA COLLINS-E, ŽEJNA V BÍLĚH. MYSUJ, ŽE SE TAM OŠVATECH
 VEHONORÍ, I KDOŽ PRO ŽIVČENÍ NÁPĚTI TAM NA VČEČTÝCH TIKSVĚCH ŠTĚJNUKA ČI DVE ČMČUČI, PŘEČTO OUA
 ATMOSFĚRA JE PŘÍTOHNA. KOUČRAT ČEJEM ČEČKY SI ČLOVĚK VYČEČIL ŽABOJ A DOBOVĚ SE OČIEČL A VČTOUČIL
 DO KVIČHY A BYL NABUČEKU TĚM, KTERÝH POTOČI ŽYU NEVÍČE TŘEČA, JEN NĚRTO SE ČLOVĚK VČRČEL, VYKOU-
 KI, VÍČEL, + KVIČE SE PONOČIL XPĚT. TŮČRE TU OČIVÁL MĚH JONŠVÍNSKÝ MĚH PŘÍTOČRSKÝ VČDUBH, PŘÁČHO
 DO NĚJ ITALSKÉ SWNCE A SE KADOSTIVĚNĚNÝH SE DÍVAL ZA OČIVČEČEČÍH MĚH BĚČETĚH FOSCOU, KTERÉHO
 PŘONÁŠEČDUČE ČLEN TÁLNĚHO ČDRUČENÍ, KTERÉ MĚ SVĚHO PŘEČIDENTA + TÁLMNÍKA A ČEJEM, KTERÍ SE
 NÁVČÁČEM VČRANUČI, JDE V KVIČE O KVIČNĚ PŘEČENÝ ŠTĚET ŽIVČEH (LAURA) + POKLOŠI SE ŠVĚVÁNNOU POKVČEČI
 PAK KVIČEČNĚ PŘOČEČOVANOU BEZOKVĚČNOSTÍ. TO VČE TIOUČOVÁNO ČBOŠTEM A SOČEČVÍH. KVIČEČKOST A UČVĚČNÝH
 FAKRZ A KVIČEČNĚ SVĚDOMÍ S POUČEČE S BOWFANOU PŘI NEČEČPĚČI OŠVACHĚI TUNUČOSTNÍ POUČKY(DONČ. ČMUDĚ).

TO VÍŠ, ŽE JSEM MUSEL JEDNOHO DNE SE OPĚT VRÁTIT... TŘEŠ KARKOU TUNISKÉHO PŘÍDNE RYBA H+K. MEZI DVĚMA OCEÁNY. VEPŘÍ NA TITRE B, PROTOŽE TO BYLO SPÍŠE, S TITROU B. BOM NA KONCI JE NA NÁK. FOTÉ - MĚLA TOHO DOST. ŠLO O CESTU PODNIKAVOSTI NA POČÁTKU PANDESÁTÝM LET - PŘES AFRIKU DO UTRUSKÉ AFRIKY. DĚJ ZAČÍNÁ PANANOU A VOJNÍ CESTOU MEZI OCEÁNY, JEJÍ HISTORIÍ, CENOU, KŮM A KDO BYLA BUDOVAŇ, JAK SE VYROVNAŠTAVITELÉ SE ŽIVOU ZIMNÍ A TAVÍMÍ, TĚ- RICKÉ MONOPOLY A STĚNĚ AMERIČTÍ CENÍCI A PACOVÍ ÚŘEDNÍCI. KRISNA KRAJINA I KOLÉ POROH NA CESTĚ DO MEXIKA SE OBJEVÍ KOUZELNĚJŠÍ KOUTY (COSTA RICA, QUATETALA), VMAHLÉ A ŽNOVU PROMOUVAVŠÍ SOPLA, VRŮŠTÍ MEZE. V RUBE ŽIJÍCI INDIANI. MEXICO, OBROVSKÝ STROM, KTERÝ OBEJME ŽYJE AŽ RYB. ZVLÁŠTNÍ MINULOST, IČE ČASTO BEZ PŘÍSLUŠNÝCH DOKADŮ, ROXBITA "JEDNÍČKA" U TATRY A JEJÍ - I S NÁKLADNÍM - 2 tuny. MNOHO ZAJÍMAVÝM PODROBNOSTÍ, KE KTERÝM OVŠEM OBYČEJNĚ TAHA, ŽBY BYL VJEM DOKONČEN. OSTATNÍ KNÍŽKY TONTO PŘÍDNE ODEŠLY NEPOZNÁMÝ.

NOVÉ JEHE TENTO OTVOREK "OBEJMU" SVĚMÍ POKLADY JIŽ V POUEDNĚ. NAKONCE MI ZŮSTAL V RUBE DÍVČÍ ROMÁN OD POPULÁRNÍHO, JAK JE NA OBALCE UVEDENO, SPISOVATELE RUDOLFA: NĚŽNĚ HÁČKO- VANÝ ČAS. BRZY PO ZAČETÍ JSEM JIŽ ZVEDAL PRST A KÝŘAL JSEM SE ZA ONO PODCEŇOVÁNÍ, ŽEJÍ SPATŘENÍ SLOVKA "DÍVČÍ", HEDINKA SICE KŤEBYLA TONOU TÍMŠKOU, DÍVKOU VIKTORIÁNSKÉ ÉRY (NIKOLUJ PŘETVAŽKA, ALE TONÁNOŠT A ETIOLE MODNOSTY). MĚLA A BYLA UČENÁ PRAVDIVĚ V BOUŘ- UVOCH LETECH VLASTNÍHO DOŽIVÁNÍ, KTERÉ BYLO SKOMPIKOVÁNO TÍM, ŽE JEJÍ OTEC BYL VE VĚZENÍ, KOLŽ JAKO ŘÍDÍČ USMRTEL JEDNOHO ČLOVĚKA POTÉ, DO SE MU VOLNIL NÁKLAD A SPADL V ZATĚČE. BYL "TAM" TŘI ROKY. PŮVABNÝ JAZYK A NEOPTAKOVATELNÉ ŽKOVNÍ PŘOSTŘEDÍ KVINHO NEUSTÁLE (JAK) MŠ. NEJEDNA AKTUÁLNĚ PAK OPĚT KRIBITILU TVAR A SVÍRNA KTRO. JEN OVŠÍ, PROTOŽE V ZÁPĚTÍ SE ROXUL PO MÝŘÍ ÚŠTĚV, KOLŽ BYLO ŽIST "LMAČE ROXBAL VŠEH OMKATNĚ NOTY, XPÍVÁU S ČOVÍ, HĚ XROVNA KOLŽ KVVÍ KOL ČITLO, UŠKA ŽE KOUZÚRÁJ, ZAPOTÁČELA SE RENATA..." A JINÉ A MVOCH ZDÁŘLUPŠÍ OBRÁTY. MOJNOSTA KNÍŽKY PAK BYLA ZNÁSOBENA SVĚBYTNOU IUSTOČEÍ OTÁKART ČEMUSE, MÁ SVŮJ RUKOPIS, NAKNAČOVŠÍ V NĚKTERÝCH POUOVÁCH PŘEBYČEK ČTE. SITUČE,

PROPORCIONÁLNĚ A PUSĚ OBSTHOVĚ JE VŠAK DÁLEKO VPRĚDU. NESTHČÍ TU REJNÝ OBRÁZ, VYUŽÍVÁ HO JEN K NĚKOLKAPOSEKOBOVĚTU VYJÁDRĚNÍ VŠTŘÁNÍ BOHATOSTI, KTERÁ PAK PŘESOBÍ DOJMEM, ŽE V JEJNOM OBRÁZKU JICH JE HJEDNĚ NĚKOLK, NĚKOLÝ PŘEVK BYCH PŘEXRESUL DO PŘÍŠTÍHO DOPISU ZASE BOHANĚ, PROTOŽE ONA ODE MJE KÁDNÝ OBRÁZEK "ODSUD" NEMA, BUDU HO PSÁT, POKUD SE NE PODSTATNĚHO NEZMĚNÍ DEJATENÁČETÉHO BŘEZNA, T.J. V DEN, KOLŽ MĚ OMEZENÍ V POUVBU A STYKU BUDE TRVAT PRÁNĚ TŘI MĚSÍČE.

POTOM JSEM SE PUSTIL DO CITOVANÉHO SEMJONOVIT: ŽITRÁ PŘO KVVÍM STAN. JDE O PŘEKUD K RUSNÝ PODLE KNÍŽKY NAPSANĚ V ROCE 1967, A TO JIŽ DRUHÝ. AUTORU PROVÁDÍ SVĚ HEDINÝ TENTOKRÁT JAKO ROXBETČÍKY A KONTRAR. UKVJKE NA NAKHŮVOU A NEBEKPEENOU NEDŮVĚRU, KOLŽ NĚKTERÝ Z NICH PADNE DO XAETÍ. ŽE PŘÍČ PŘÍSNĚ KÁDROVÁJÍ BĚKEM AKOE A NÁŠLEDNĚ VÍČEKŠTÍ STRIZUVĚ A ROXVMAĚ ÚVANY. VÁKKA A DOUK, TOLIK MIVNÍ BÍBY. ČLOVĚK SI MUSÍ POLOŽIT OTÁČKU, JAK ČLOVĚK ŽIJE DÁL, ŽIT VŠAK MYSLÍM VÍČ, NEŽ JEN MNOHOKRÁT PODSTANOU VÝMĚNU ÚTKOVOU...

TÍM UKONČÍM VYPRÁVĚNÍ O KNÍŽKYCH. MÁM K VJEM RYBOST A JAK PÍŠE SPATVĚ BOHANA, JINDE BYŠKOTVA NÁSEL ČAS, ABYŽ OTEVŘEL DESKY A ČERPAL VLOŽENÉ BOHATSTVÍ. ČTU, PŘEMÝŠLÍM, MÁM RÁDOST, ŽE NA MINE VXPOMÍNÁŠ I S HELEN, BOHATNOU, NOV ŽENOVOU, I SE VŠEMI PŘÁTELI. XÁPAS, KTERÝ MI BYL VJVOEN, VEMÍ OTÁČKOU, KTEROU BY BYLO TŘEBA CHÁPAT S HAMLETOVSKOU JEDNOZNÁČNOSTÍ TO BE, OR KOT TO BE, IT IS THE QUESTION". BUŽČÍ SE BOUND POUČKUD POODHRAVE ROUČKU, VEXMĚNÍ VŠAK MJE NA VŠECH VRAJEMNÝCH VRTÁČÍCH. SLOVÍČKO BUDE DÁLE BRATREM (DEJENO BROW SE SÁTYM FRANTÍŠKEM), ŘEKA SE STAROU. VÁČ PÁN VÁČ BUDE POUOVÁVAT, ABY VÁČ VYČERPANĚ OPĚT PŘÍHL, A NOVÝMI SÁTY OBYČEJ.

S OMĚBEM NA CESTU TĚČATO RÁČKU (CHRONOLOGICKY), JE XBYČEČNĚ PSÁT O CHYŠTANĚM KVVÍVÁNÍM UČENÍ, KTERÉ BUDE JIŽ ZA TŘI DNY. DOXONCE SE, DÁ-U NÁČ PÁN, DŘÍVE UVIDÍME

4.

NEŽ BUDOU TYTO ŘÁDKY PROSTŘEDNÍKY MEZI NÁMI, BUDOU VĚAK PROJEVEM MÝM-VRĚVÝM, MÝ.
JEN NÁŠ PÁN VÍ, DO BUDE NÁSLEDUJÍCÍHO DNE, EI DOKONCE HODINY. JISTĚ SI VYKOTÍMÁS NA
NÁŠ ROZHOVOR V HRDLÍCH, KDYŽ JSEM ŠU SPOLEČNĚ MEZI DOMKY PO DĚL TRITI. BYL JSEM
SMUTEN, KDYŽ JSEM VZPOMÍNAL NA PRÁCI, KTEROU JSEM TAK RÁD DĚLAL, PÁN UPOMÍNCE NA
POSTOJ V „STAV POSTAVENÝCH“. MĚL JSEM ZA TO, ŽE KAPOTNĚU. TIAHU OUI NEZAPOMNĚU.
ZA TO TO, PRO MNE ZMĚNU, JSEM VESNĚRNĚ VDĚČEN. KOUKA VERDARŮM A TĚŽKOSTEM SE TATO
BOŽÍ MILOST UYROVNA? !

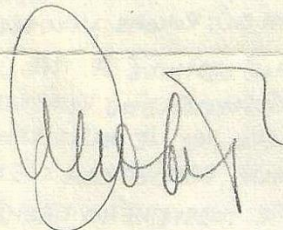
NEŽ TENTO DOPIS UKONČÍM, CHTĚL BYCH TOIĚ HELENĚ, PŘÁTELŮM A TÝM PROSTŘEDNÍKY
I ME ROMANĚ, POPRÁT POŽEHNUTNÉ PROŽITÍ VEKONOTNÍCH SVATKŮ. MÝNOCE JEME MĚU
MÍT SPOLEČNĚ A BYU JEME ROZPTÝLENÍ (FYZICKY). VEKONOTCE PAK BUDOU BEK PODOBNĚHO
(NEPŘÍJEMNĚHO) PŘEKVAPENÍ. BUDEME VÍCE SOUSTŘEDĚNI A VÍCE VDĚČNI BOHU ZA VŠE, CO
NÁM PŘIPRAVUJE, JAK NÁŠ POSILUJE A PROHŮBUJE. VZDYT SE BUDE DEN PÁNĚ. PO KAZDÉM
OTVETKU, KDM NAPOSLEDY VEČERÍ, PŘICHÁZÍ PÁTEK, KDM ZDÁN-UVĚ VÍTĚX BOHOKOVNÝ ČLOVĚK,
JE TMA. A V NEDEU JE HROB PRAZDANÝ. ON VÍTĚX A SKEPTICKÉ ŘEČI KISTNŮJE RÁDOSNÝ
VPEV MARIE: TO ANĚL KÁMEN ODVUL... JE KRÁSNĚ RÁDO - KÁMEN JE TEN TAM.

MÁMINKO, BUDU JÁ KONČIT. ZA UKONČANÉ TOIĚ I PÁNŮ DĚKUJI. KAŽDÝ ŘÁDEK JE VÍCE, NEŽ
MŮŽE BÝT PROSTĚ - TECHNICKÝM EI DOKONCE BYROKRATICKÝM DUCHEM - VYJÁDŘENO.
ZHĚNY BUDU OKYHŮTĚ MÝGÍT. PŘÍSTĚ - OPAKWI - BUDU PSÁT KISE ROMANĚ A PŮJDE-U TO, PÁN
RÝDKŮ TI TAM PŘÍVOZÍM. TEXT TOMOTO DOPISU PROSÍM OPIŠ PRO ROMANU A UYRÍDÍ JI, ŽE
JI ZA TŘI DOPISY, KTERÉ JSEM V PUKNI OD NÍ DOSTAL (DRUHÉHO, SEDMNÁCTÉHO + DVACETÉHO)
MOC DĚKUJI A ABY NEBYLA SMUTNA A VOLNÁ K TOMU, KTERÝ JE S NÁMI. S NÍ I SE MNOU,
I S OSTATNÍMI, KTERÍ V NĚHO DOUFAJÍ.

VŠECHNY JÁS ZDRAVÍ

PÁN NÁŠ SPRŮVAŘEJ !

VAŠ

ET ONERA !

ADRESA ODESÍLATELE:

POŠTOVNÍ SCHRÁNKA 330
306 30 PULZEŇ

MILOSLAV LOJEK
6.1.1949

STR. 3.4.

ADRESÁT:

Miloslava LOJKOVA
Staroměstské nám. 29
293 01 Mladá Boleslav

Příloha 19 Věznice Plzeň

Příloha 20 Aktuální fotografie Miloslava Lojka